

Finanšu drošība: no krāpšanas līdz naudas mūlim

Ingus Valtiņš
galvenais juriskonsults

2025. gada marts

Šajā prezentācijā ietvertā informācija sniedz vispārēju ieskatu un skaidrojumu par finanšu tirgus un tā dalībnieku darbības uzraudzību, un tā nav tiešā veidā sasaistāma ar kāda individuāla finanšu tirgus dalībnieka vai citas personas uzraudzības vai tiesvedības procesu.

Saturs

- Krāpšanas tendence Latvijā un Eiropā
- Populārākie krāpšanas veidi
- Krāpnieka profils
- Krāpšanas piemēri
- Naudas mūļa loma
- Kā mazināt krāpniecības risku

Krāpšanas tendence Latvijā un Eiropā

2024. gads

KRĀPŠANAS GADĪJUMU STATISTIKA ČETRĀS LIELĀKAJĀS BANKĀS

(01.01.2024.-31.12.2024.)

FINANŠU
NOZĀRES
ASOCIĀCIJA

12,2 milj. €

Novērsto krāpšanas gadījumu apmērs

15,5 milj. €

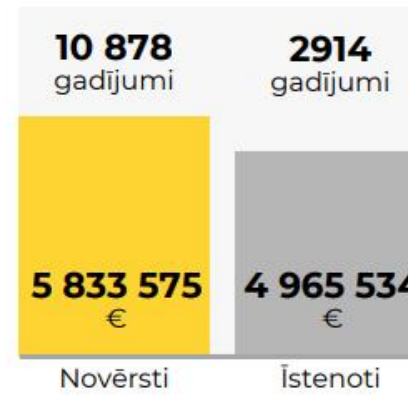

Izkrāpto līdzekļu apmērs banku klientiem,
pašiem apstiprinot maksājumu

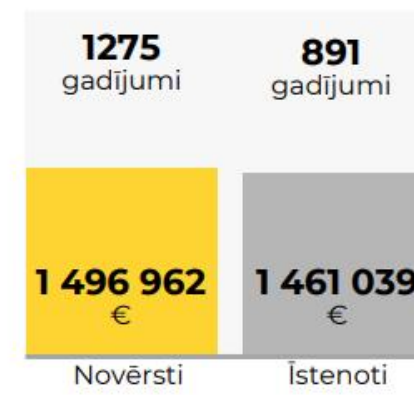
TELEFONKRĀPŠANAS

(iekļauti visi trešo pušu veiktie
neautorizētie maksājumi)

INVESTĪCIJU KRĀPŠANAS

(iekļauti arī citi līdzīgi krāpniecību
veidi – viltotie kredīti, komisijas utt.)

CITA VEIDA KRĀPŠANAS

(iekļauti gadījumi par kuriem informācija ir ierobežota,
viltus mājaslapas, tirgotāji, u.c.)

Par maksājumu krāpšanu Eiropā

Kredīta pārvedumi

Periods 2023.06.	Krāpniecisku darījumu vērtība	Krāpšana % no kopējiem maksājumiem
Netherlands	162 487 711	0.001 %
France	155 903 705	0.001 %
Germany	146 516 621	0.000 %
Belgium	72 403 381	0.002 %
Lithuania	10 496 228	0.004 %
Estonia	3 460 872	0.002 %
Latvia	3 375 418	0.002 %
Periods 2024.06.		
Latvia	6,135,002	0.001 %

2024.06 kopējais maksājumu apjoms Latvija
746,320,765,443 EUR

Karšu maksājumi

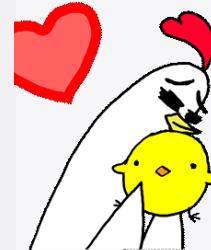
Periods 2023.06.	Krāpniecisku darījumu vērtība	Krāpšana % no kopējiem maksājumiem
France	211 361 921	0.054 %
Germany	64 755 673	0.025 %
Spain	60 191 062	0.037 %
Poland	52 644 713	0.016 %
Lithuania	15 609 500	0.052 %
Estonia	1 014 230	0.021 %
Latvia	869 403	0.019 %
Periods 2024.06.		
Latvia	808,616	0.016 %

2024.06 kopējais maksājumu apjoms Latvija
4,983,248,803 EUR

Krāpnieka profils

Investīciju krāpšana un *phishing* shēmas vairāk skar **jaunākus vīriešus**

Iepazīšanās un loteriju krāpšana galvenokārt skar **sievietes, īpaši vidēja un vecāka gadagājuma**

Telefonkrāpšana un maksājumu krāpšana vairāk ietekmē **vidēja vecuma un vecāka gadagājuma cilvēkus**, kuriem ir stabilāka finanšu situācija un lielāka uzticēšanās autoritātēm

Jaunieši visvairāk cieš no digitāliem uzbrukumiem (*smishing, phishing*) savukārt **seniori** no tradicionālākām shēmām (telefonkrāpšana, laimesti)

Populārākie krāpšanas veidi

Telefonkrāpšana

spoofing zvani - maldinoši

zvans no "biržas" vai "bankas"

policijas amatpersonas

izsaka draudus vai "naudas" arestu

brīdina par naudas atmazgāšanu

Investīciju krāpšana

ārzonu investīcijas

viltus kredīti

komisijas, nodokļu maksas

bonusi un vilinošas reklāmas

"grābekļa" princips

Cita veida krāpšana

preču krāpšana vai IBAN maiņa

loteriju laimesti

ziedojumi, mantojumi

Phishing - Smishing

romance fraud

Telefonkrāpšana

Telefonkrāpšanas pazīmes

Neļauj atteikt vai pateikt **NĒ**

Zvans no nepazīstama numura

Runā arī latviski

Trauksmes radīšana

Ja nerīkosies būsi zaudētājs

Izjautāšana par ieradumiem

Kā strādā telefonkrāpnieki

uzdodas par
banku vai par policistu
Robo zvani!!!!

uzrāda viltotus
dokumentus

rada stresa situāciju
par kontu vai datiem

"pratināšana"
par Jūsu rīcību,
pirkumiem

identitātes zādzība
(p. k; ID, karšu dati)

Kā vari izvairīties?

Met nost

Atzvani

Nediskutē

Bloķē

Atceries!!!

Bankas vai drošības iestādes **nezvana**, lai lūgtu veikt darbības vai datu izpaušanu

Ieguldījumu krāpšana

Ieguldījumu krāpšanas pazīmes

Sola augstu peļņu bez riska

Vilinošas reklāmas ieteikumi

"Karsts" padoms

Spiediens ieguldīt – TAGAD

NAV licences

Atklāta veiksmes formula – slepens algoritms

Teslas jaunākais projekts šokē pasauli, un banka ir šokā!

KĀ GUDRI IEGULDĪT 250€

4 NEDĒĻA	19900€	4 NEDĒĻA
3 NEDĒĻA	8400€	3 NEDĒĻA
2 NEDĒĻA	4100€	2 NEDĒĻA
1 NEDĒĻA	1700€	1 NEDĒĻA
1 DIENA	250€	1 DIENA

JŪSU IENĀKUMI 4 NEDĒĻĀS

ANTICUANA.COM

TESLA-Jaunākais projekts ir sācies!

Uzzināt vairāk

https://wudyhos.xyz/regionals/dublin?utm_content=Yz9aMMGTjmhNeF&adset_name=New+Sales+ad+set+--+Copy&media_type=image&fbclid=IwY2xjawHR_PRIeHRu...

DIENA | Latvijā Pasaulē Sports SestDiena KDI Sporta Avīze
Vairāk ▾

E-GRĀMATNĪCA ABONĒT | Q | IENĀKT

Īpašs ziņojums: Tesla izlaiž savu jaunāko platformu Bit 01 Maxair, kuras mērķis ir palīdzēt ģimenēm kļūt bagātākām

Sakarā ar finanšu krīzi visā pasaulē, "Tesla" ir uzsākusi jaunu projektu, kas sola palīdzēt ģimenēm kļūt bagātākām.

As seen on

ra.lv **Puaro** **Delfi** **MIXNEWS** **jauns.lv**

Ir labi zināms, ka ģimenes visā pasaulē cieš no finanšu krīzes, uzņēmumi tiek slēgti un cilvēki zaudē darbu nesēnās globālās pandēmijas dēļ.

Lasītāju rezultāti

Peļņa: € 5.552

"Esmu izmantojis "Bit 01 Maxair" tikai nedaudz vairāk kā 2 nedēļas, mans sākotnējais ieguldījums -250€ ir pacēlies līdz 5,852€. Tas ir daudz vairāk, nekā es nopelnu darbā."

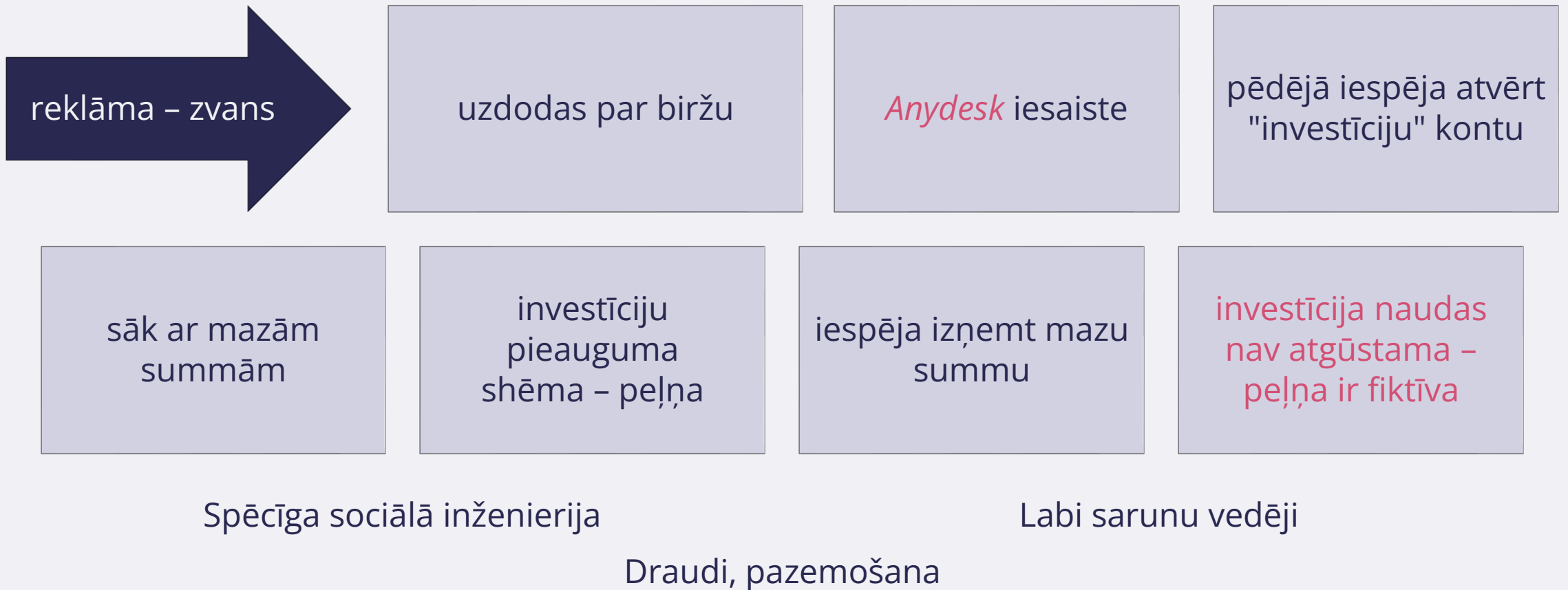
Adrians Zviedrītis
Rīga

Peļņa: 9,287€

"Jau pēc mēneša Bit 01 Maxair izmantošanas esmu ieguvis vairāk nekā € 9.200 peļņu. Tā kā es varu to izmantot savā klēpj datorā, es visu laiku ceļoju pa Malaiziju un peļņu naudu!"

Edvards Vasiljevs

Kā strādā investīciju krāpnieki

Kā vari izvairīties?

Pārbaudi licenci

Neuzķeries uz reklāmas

Bezmaksas bonusu neeksistē

Neuztiecies

Izvairies no steigas

NĒ – Anydesk

Atceries!!!

Pirms uzsāc sadarbību pārbaudi datus par pakalpojumu sniedzēju

Oficiālie pakalpojuma sniedzēji

Licence pieejama
oficiālos reģistros

Līgums un pārbaudāmi
pārstāvji

Nav agresīva saziņa,
neizmanto *WhatsApp*

Skaidro ieguldījumu riskus,
vērtē piemērotību

Nav pārmērīga
ieguldīšana

Iespēja izņemt
ieguldījumu

Cita krāpšana

Cita veida krāpšanas

viltus loterijas

phishing/smishing

preču krāpšana vai *IBAN* maiņa

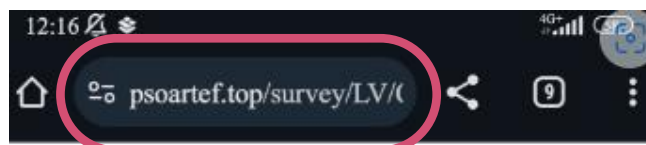
ziedojumi, mantojumi

digitāli maki – *google pay, apple pay*

Raksturīgi:

- *steiga*
- *neuzmanība*
- *datu nepārbaudīšana*
- *SMART-ID – automātiska lietošana*

Loterijas!!!!

lmt

Jūsu balva:

€1,000

Apsveicam, jūs esat uzvarējis!
Apmeklējiet nākamo lapu un pieprasiet atbildību!

OK

pieprasījumu

 LMT Klientu balvu programma

Jūsu **iPhone 15 Pro Max** ir rezervēts

Noteikumi:

1. Aizpildiet savu kontaktinformāciju un piegādes adresi nākamajā lapā;
2. Samaksājiert **€1.95** piegādes maksu par balvu;
3. Jūsu iPhone 15 Pro Max tiks piegādāts uz Jūsu adresi 5 darba dienu laikā Latvijas pasts.

OK

Loterijas!!!!

 Artistic ksk6 · Реклама · ⋮ ✕

 Ja esi dzimis 1980., 1979. vai 1978. gadā, spied šeit un saņem savu dāvanu! 🎁

1980 1979 1978

ardedim.store

Vai jūs regulāri iepērcaties lielveikalā? Varbūt mums ir kāds pārsteigums tev! 🙌 [Подробнее](#)

 5 1 комментарий Поделились: 1

 Нравится Комментировать Поделиться

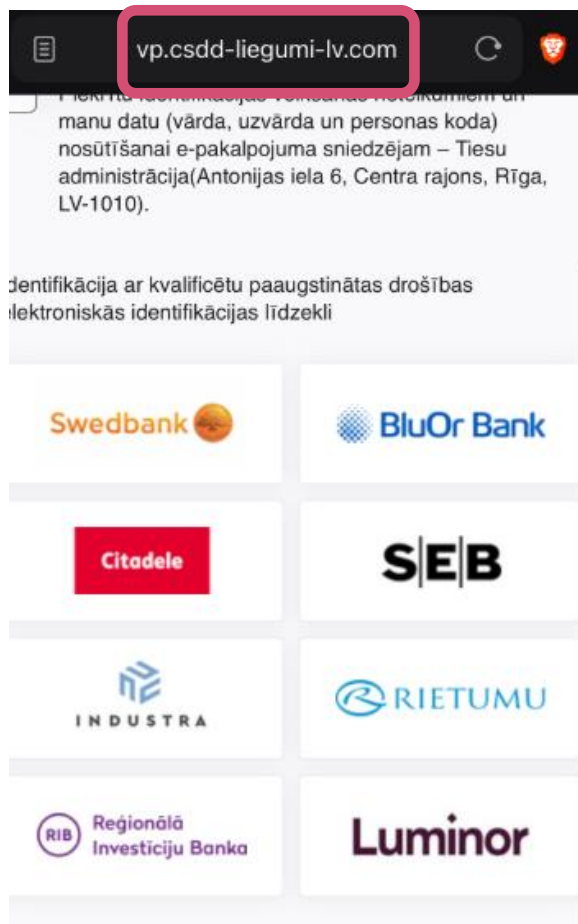
Skaties un pelni naudu!

**Valsts policija
brīdina!!!!**

Datu atjaunošana - noplūde

Swedbank

Cienījamais klients,

Lai nodrošinātu Jums vienmēr aktuālo bankas informāciju un piedāvātu piemērotākos bankas pakalpojumus, lūdzu, regulāri atjaunojiet savu kontaktinformāciju internetbankā.

Esam pamanījuši, ka jūsu 2023/2024 gada datu derīguma termiņš mūsu sistēmā drīz beigsies. Tāpēc mēs lūdzam jūs palīdzēt mums tos atjaunināt;

[Atnaujinti dabar](#)

Ja jūsu dati netiks atjaunināti līdz 23.1.2025, mums būs jārīkojas saskaņā ar iepriekš minētā likuma 18. panta 4. punktu. Ja jums pie mums ir konti, šie konti tiks bloķēti skaidras naudas maksājumiem un izmaksu veikšanai.

Paldies par sadarbību,

Jūsu „Klientu apkalpošana“

Datu atjaunošana - noplūde

From: "Citadele.lv" <mm.v27f@fpt.edu.vn>
To: undisclosed-recipients;
Date: 14.02.2024 13:54
Subject: Fwd: nepieciešamā darbība - 14.02.2024 !

Cienījamais klient,

Informējam, ka ienākošais pārskaitījums uz jūsu kontu tika noraidīts, jo jūsu profila datos tika atrasta iespējama kļūda.

lūdzu, noklikšķiniet tālāk un izpildiet norādījumus, lai atjauninātu savu personas informāciju. Kad jūsu profila atjaunināšanas process būs pabeigts, jūsu kontā tiks ieskaitīts uzreiz. Atvainojamies par sagādātajām neērtībām.

noklikšķiniet šeit

Sveicināti,
Citadeles banka.

Autortiesības © 2024 Banque Citadele. LV-740-209 551

Identitātes apstiprināšana

Text Message • SMS
Today 23:45

Swedbank: Jūsu kontā tika konstatēta aizdomīga darbība. Lūdzu, pārbaudiet savu identitāti, izmantojot šo saiti: Savienojums-swedbank.com Ja darbība netiks veikta, konts var tikt ierobežots.

VID nodokļi

Valsts ieņēmumu dienests

Ceram, ka Jums viss ir labi. Lai turpinātu nodokļu atmaksas procesu, lūdzu, izpildiet sekojošās instrukcijas. Izmantojiet savu viedtālruni, lai skenētu pievienoto QR kodu un ievadītu savu personīgo kodu, kā norādīts. Šī procedūra ir izstrādāta, lai aizsargātu Jūsu datus un nodrošinātu drošu darījumu veikšanu. Svarīgs paziņojums: Ja Jūs neveiksiet šo darbību laikus, Jūsu atmaksa var tikt aizkavēta vai pat atcelta. Tādēļ ir ļoti svarīgi, lai Jūs skenētu QR kodu un veiktu nepieciešamos soļus, lai saņemtu savu gada atmaksu.

Instrukcijas:

Ieslēdziet savu viedtālruna kameru vai izmantojiet QR koda skenēšanas lietotni. Nolasiet pievienoto QR kodu. Izpildiet ekrānā redzamās instrukcijas, lai ievadītu savu personīgo kodu un pabeigtu nepieciešamos soļus.

Vai arī Jūs varat noklikšķināt uz zemāk esošās pogas, lai tiešsaistē piekļūtu nepieciešamajai lapai un veiktu nepieciešamās darbības. Lūdzu, pārliecinieties par šī paziņojuma autentiskumu pirms turpināšanas, lai aizsargātu savu personīgo informāciju. Paldies par Jūsu ātro uzmanību un sadarbību. Ar cieņu,

VID

Jauninājumi par jūsu nodokļu situāciju.

To: Mārtiņš Gataviņš

Junk - Exchange 12:23

Ziņas par Jūsu Nodokļu Atmaksas Statusu

Sveiki!

Vēlamies Jūs ziņot par jaunākajām norisēm, kas attiecas uz Jūsu nodokļu atmaksu.

Izšķiroša informācija:

- **Piekļuves kods Jums:** LV2ID241
- **Jūsu personas identifikācijas numurs:** 40003629130

Lai veiksmīgi piekļūtu Jūsu kontam un veiktu nodokļu atmaksas darbības, lūdzu, ievērojiet šos norādījumus:

1. Nospiediet uz saites: [Ieiet Jūsu Kontā](#)
2. Izmantojiet norādīto piekļuves kodu, lai veiktu autorizāciju sistēmā.

Mēs esam pateicīgi par Jūsu atsaucību un sapratni šī procesa laikā.

Ar patiesu cieņu,

Nodokļu pārvaldes komanda

Informācijas tālrunis: 67 120 000

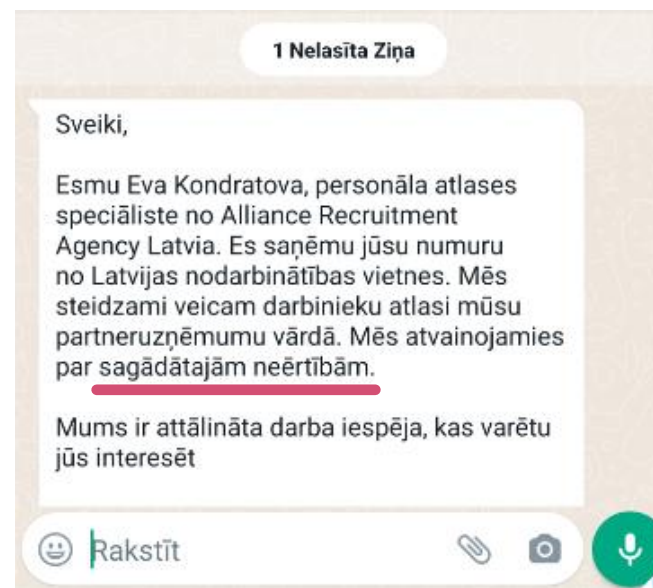
Kurjeri un darba sludinājumi

Pasta paziņojums: Jums ir pakete, kas nav sasniedzama nepareizas informācijas dēļ. Lūdzu, atjauniniet savu adresi 24 stundu laikā, pretējā gadījumā jūsu prece tiks atgriezta un jūs sedzat atkārtotas piegādes izmaksas:

<http://tinyurl.com/lv5pasts?RMH=olFEhG1wmq>

Noklikšķiniet uz iepriekš redzamās saites, lai mainītu pareizo adresi, vai kopējiet saiti uz pārlūkprogrammu Chrome, lai atvērtu modificēto pareizo adresi.

Ir brīnišķīga diena!

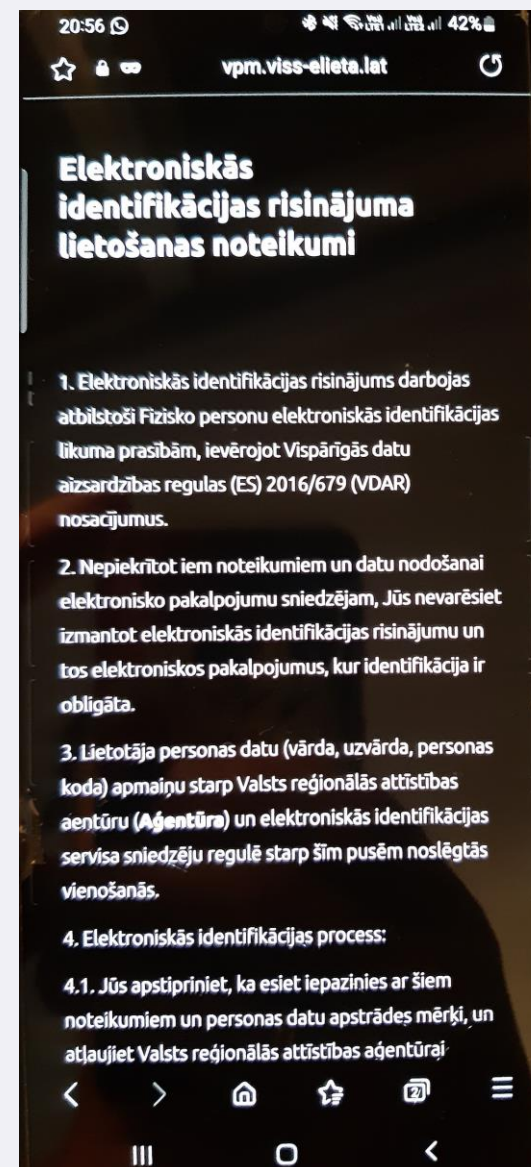
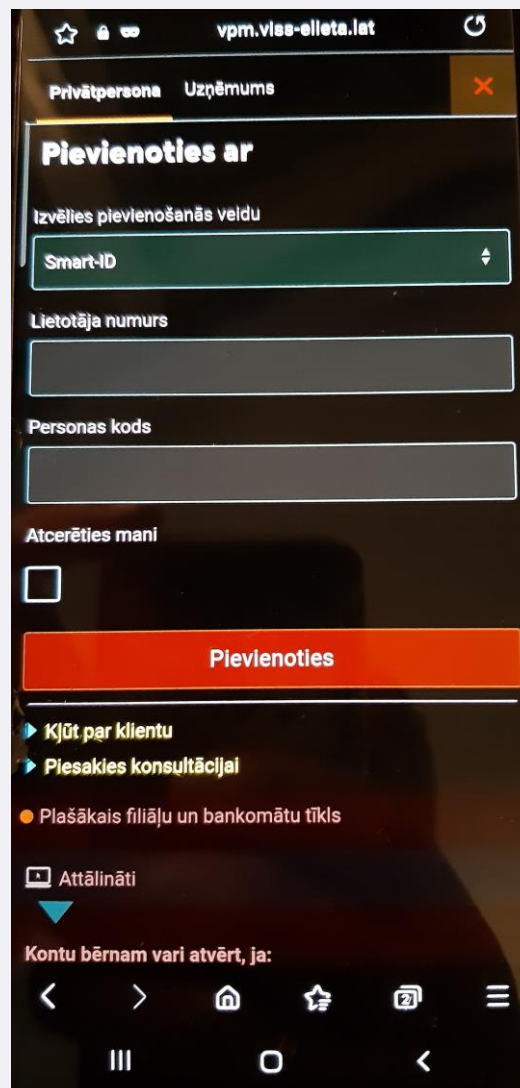
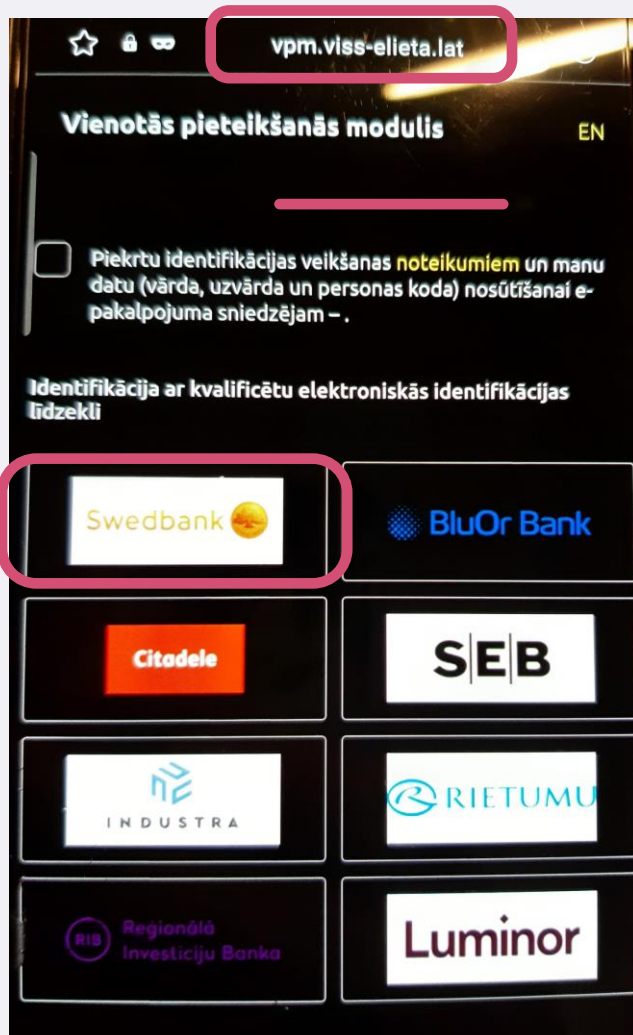

+421 949 776 474 >

Text Message • SMS
Today 23:24

DHL pasts: Jūsu pakasnumurs nevar saņemties 22.01.2025, jo nav samaksāts muitas nodoklis 1EUR
Izpildiet norādījumus: <https://tt.vg/GlobalPost>

Kas notiek tālāk?

Kā sevi pasargāt?

atjauno
programmatūru

identificē
domēnus

pārbaudi
piedāvājumu

neizmanto
linkus

Izlasi
SMART_ID
paziņojumus

izvērtē vietnes,
kur ievadi
savus datus

<https://dnsmuris.lv/>

Liec mūri pret krāpnieka dūri!

Atvairi kiberuzbrukumus,
uzstādot DNS ugunsmūri

Naudas mūlis

jaunietis ar pieeju bankas kontam vai kartei

personas ar vājām zināšanām digitālajā vidē

ārvalstu studenti

cerības uz vieglu un ātru peļņu

Ierastākie piedāvājumi

Sveiks! Vai vari man nedaudz izpalīdzēt? Pie reizes varēsi arī nopelnīt! Tev nekas nav jādara, tikai jābūt bankas kontam, viss ir 100% legāli, neuztraucies! Manu bankas kontu nobloķēja un es nevaru saņemt naudu no sava brāļa. Viņš pārskaitīs priekš manis 3000 EUR uz Tavu kontu, lai es tos varētu saņemt. Par Tavu palīdzību es Tev uzreiz samaksāšu 150 EUR;

Nedēļā nopelnu 600 EUR un varu atļauties nopirkt visu, ko sen vēlējos! Nekādas baigās zināšanas nav vajadzīgas, nepieciešams tikai internets, aktīvs bankas konts samaksas saņemšanai, nedaudz laika un vēlme labi nopelnīt! Raksti!

Naudas mūļa loma

Pārvieto un legalizē naudu:

- pārskata starp dažādiem maksājumu kontiem
- iegādājas kriptovalūtu
- izņem skaidrā naudā
- transportē pāri robežai

Uzrunā sociālajos tīklos, draugu kompānijās, e-pastos vai saziņas lietotnēs, piemēram, Telegram, Messenger

Statistika un sekas

Statistika:

- Katru gadu atsevišķās "naudas mūļu" epizodēs vidēji ap 30 kriminālprocesiem
- Apsūdzības tiek celtas vienlaikus vairākiem "naudas mūļiem" - "naudas mūļu" tīkli
- Vidēji viena gada laikā ap 100 "naudas mūļi" tiek aizturēti

Slēgts konts nevar atvērt jaunu

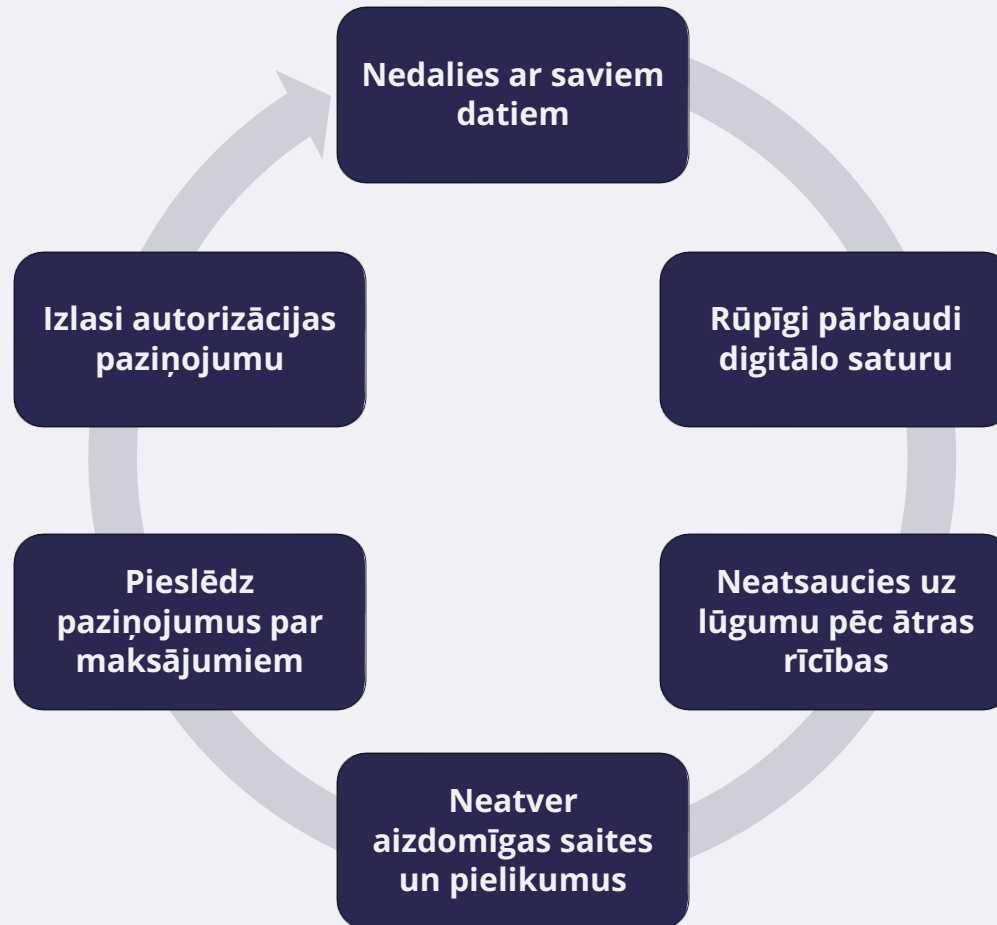

Saukts pie kriminālatbildības un saņem sodāmību

Sabojāta reputācija

Kā samazināt krāpniecības risku

Paldies par uzmanību!

Ingus Valtiņš
galvenais juriskonsults

Latvijas Banka
K. Valdemāra iela 2A, Rīga
+371 22322148, ingus.valtins@bank.lv

Naudas skola: <https://www.naudasskola.lv/lv>
Licencētie pakalpojumu sniedzēji: [Tirgus dalībnieki \(bank.lv\)](http://Tirgus.dalibnieki.bank.lv)